

Március 15.: a '48-as forradalom és szabadságharc nyitánya, a magyar sajtó ünnepe

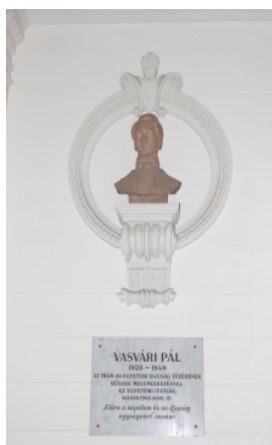
2018. március 14.

70 éve avatták föl az SZTE Dugonics téri épületének előterében a „márciusi ifjak” egyik vezéralakja, Vasvári Pál mellsobrát. Erre is emlékezhetünk az 1848-as forradalom és szabadságharc nyitányának 170. évfordulóján, a magyar sajtó napján.

Cikk nyomtatás
 Link küldés

 Tweet

„Az 1848-as egyetemi ifjúság vezérének büszke megemlékezéssel az egyetemi ifjúság. 1948. március 15. Előre a népelem és az ifjúság egységéért”. Ez a fölirat olvasható Vasvári Pál (1826-1849) mellszobra alatt. Az alkotás 1948. március 15-én avatták föl a Szegedi Tudományegyetem Dugonics tér 13. szám alatti épületének előcsarnokában.

Vasvári, a forradalmár egyetemista

Történész és a „márciusi ifjak” jeles alakja volt Vasvári Pál. Gróf Károlyi József „anyagi támogatásának köszönhetően juthatott el Pestre, és munkaadója révén nyert lehetőséget a reformkor politikai küzdelmeibe. Vasvári a fővárosba kerülve beiratkozott az egyetemre, ahol előbb bölcsészettudományt, majd jogot tanult – az 1848-as forradalom idején is joghallgató volt –, de legjobban a történelem keltette fel az érdeklődését. Mentora, Horvát István nyelvész-történész mellett utóbb Michelet, Hegel és az utópista szocializmus egyik neves képviselője, Étienne Cabet is komoly hatást gyakorolt a fiatal ember gondolkodására” – olvasható a [rubicon.hu oldalon. Tarján M. Tamás cikkében \(http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1849_julius_13_vasvari_pal_halala/\)](http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1849_julius_13_vasvari_pal_halala/) arra is kitér, hogy „a forradalmiság, a nacionalizmus és a polgárosodás eszméi utóbb sajtós módon keveredtek Vasvári munkáiban; Sali Bánk álnéven többször publikált az Életképekben, a Pesti Divatlapban és a Társalkodóban.”

Vasvári „1844 óta a **politizáló egyetemi ifjúság ismert alakja** volt, az Egyetemi Magyar Társulat betöltése után az Irodalmi Körben és az 1847-ben megalapított Ellenzéki Körben is aktív szerepet vállalt, 1847–48 fordulóján pedig Petőfiékkel és a Pilvax kávéházban szerveződő társasággal is kapcsolatba lépett” – írja Tarján M. Tamás.

12 pontos beszédek

Az 1848-as 12 pont szövegének a véglegesítésében, a március 15-i pesti forradalom megszervezésében is döntő szerepe – rögzíti a történész, aki leírja: „Vasvári e neves napon több helyen – például az egyetemi ifjúság előtt és a Városházánál – is beszéddel lelkesítette a tömeget, helyet kapott a Helytartótanács elé járuló delegációban, majd a Közcsend Bizottmány tagja lett. A fiatal embernek múlthatatlan érdemei voltak abban, hogy a polgárság a következő napokban megőrizte nyugalma, és a forradalom vérontás nélkül zajlott le...”

Koszorút helyeztek el Vasváriak a szegedi egyetemi épületben felállított mellszobránál a nevét viselő szegedi középiskola diákjai egy évvel ezelőtt. Az alkotásról a Délmagyarország: 1970. március 17-i száma adta híriül, hogy „**a márciusi fiatalok jeles tagjának, a forradalmár történézésének a mellszobra.** Az alkotás készítője Váradai szobrászművész”.

Az egyetemi sajtó szülőhelye

1848. március 15-én hirdették ki a polgári sajtószabadságot, majd április 11-én törvénybe is foglalták. Erre a fordulatra emlékezve 1990 óta a magyar sajtó napját is ünnepeljük március idusán.

Az SZTE Dugonics téri épülete és környéke az egyetemi sajtó szülőhelye – írjuk az SZTE honlapon a **Virtuális egyetemi séta (/infopont/dugonics-ter-egyetem/kulturalis-egyetemi?folderID=20888&folderID=20888&objectParentFolderId=20888)** menüpont alatt.

A Szegedi Tudományegyetemen jogelődje, a Kolozsvárról száműzött, majd 1921-ben Szegeden befogadott Ferenc József Tudományegyetem 1922. február 1-jén jelentette meg első diáklapját, az **Új Élet** című politikai, társadalmi, kritikai hetilapot a „Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete” kiadásában.

Médiaszemélyiségként is jeleskedett a szegedi tudósok között *Szent-Györgyi Albert*. A szegedi egyetem Nobel-díjasa könnyed stílusban nyilatkozott, ugyanakkor „a szegedi egyetemi ifjúság lapja”, a Szegedi Híd alapítójaként és szerzőjeként, a **Délvidéki Szemle** szerkesztőbizottsági tagjaként is ünnepelhetjük – írunk **az egyetemi sajtó történetét bemutató cikksorozatunkban (/sztemagazin/hangsuly/delvideki-ifjusagtol)**.

1935. szeptember és 1936. június között a **Délvidéki Ifjúság** címet viselte az egyetemi kiadvány, 1941 és 1944 között pedig már új megközelítéssel készült a **Szegedi Híd**, melyet a röviddel korábban megszervezett Szegedi Egyetemi Ifjúság (SZEI) nevű egyetemi egységszervezet adott ki. Ez volt az első olyan szegedi diáklap, amely a hallgatók kari, felekezeti, nemzetiségi megoszlásától függetlenül minden hallgató számára íródott. Az egyetlen lapszámot megélt **Egyetemi Élet** 1946 szeptemberében jelent meg.

A **Szegedi Egyetem**, a szegedi felsőoktatási intézmények lapja a **Dugonics téri szerkesztőségben született 1953. január 26-án – 65 esztendeje**. Többek között a Szegedi Egyetem, a **Szegedi Egyetem Magazin** lapszámaiba is belelapozhatunk az **SZTE UnivHistória (http://univ.bibl.u-szeged.hu/view/collection/col=5Fegy.publication_full.html#group_Szegedi_Egyetem_3A_a_Szegedi_Tudom=E1nyegyetem_Orvosegyetem_=E9s_Pe** repozitóriumban keresgélve. Ez a Szegedi Tudományegyetemhez és jogelődjeihez köthető egyetemtörténeti jelentőségű kiadványok és hírek adatbázisa, az SZTE Klebelsberg Könyvtár gondozásában.

SZTEinfo – Ú. I.
Fotó: Bobkó Anna

 Cikk nyomtatás Link küldés [Tweet](#)

Kövess minket!

Tetszik az oldal

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

